

ПЛАНОВА ПРОВЕРКА НА ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС НА БУРГАСКИЯ АПЕЛАТИВЕН РАЙОН

Д О К Л А Д ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПЛАНОВАТА ПРОВЕРКА В ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА – ЯМБОЛ

извършена в периода от 19.05.2008г. до 23.05.2008г.

Основание на проверката – чл.54 ЗСВ, Годишната програма на Инспектората към ВСС за 2008г. и заповед № 33/08г.на Главния инспектор.

Цел и обхват на проверката – цялостен анализ и оценка на организацията на административната дейност на прокуратурата, на организацията по образуването и движението на преписките и делата в прокуратурата, както и приключването им в установените срокове, анализ на приключените преписки и дела в прокуратурата и констатиране на противоречива практика за 2007г..

Методологията на провеждане на проверката се основава на приетата от Инспектората към ВСС обща методология за извършване на планови проверки.

1. Проверка на организацията на административната дейност на прокуратурата, на основание чл.54, ал.1, т.1 ЗСВ.

1. Щатна осигуреност.

Дейността на ОП-Ямбол се осъществява от Адм.ръководител - окръжен прокурор – Георги Георгиев, заместник окръжен прокурор и 7 прокурори, от тях двама младши прокурори . През 2007г.свободните щатни бройки на ОП-Ямбол са били попълнени изцяло.

Дейността на ОП-Ямбол се подпомага от общо 9 служители. След проведен конкурс през 2007г. са назначени – 2 компютърни оператори, 1 съдебен секретар и деловодител по ЗЗКИ, 1 главен специалист по ЗЗКИ, административен секретар.

2. Книги, регистри и дневници, водени от прокуратурата. Информационно обслужване, статистика и анализ.

Книгите, регистрите и дневниците се водят съгласно Правилника за организацията и дейността на администрацията на Прокуратурата на Р България и съответните указания на Главна прокуратура. Отбелязват се своевременно всички факти и обстоятелства. Организацията на работа на деловодството по воденето на книгите е на много добро ниво.

По време на проверката бяха проверени следните книги

1. Книга на следствените дела.

2. Книга за дознанията.
3. Дневниците на НСН, където са описани всички дела върнати от съда за допълнително разследване.
4. Дневник на възложените предварителни проверки, съгласно Указание на ГП № 281/08.12.06г.
5. Входящ регистър.
6. Изходящ дневник.
7. Азбучници: за жалбоподателите; за лицата срещу, които са подадени жалбите; на обвиняемите лица; за изпълнение на наказанията.
8. Книга за влезлите в сила присъди по чл.66, ал.1 НК. Книгата се води по осъдени лица.
9. Книга за изпълнение на присъдите.
10. Заповедна книга на административния ръководител на ОП Ямбол.

Организацията по воденето на книгите и регистрите в ОП –Ямбол е на много добро ниво. Информацията се въвежда своевременно и в пълен обем. Анализирането и обобщаването на данните, както и воденето на статистическата информация е улеснено от добрата организация, въведена в работата на съдебните служители от административния секретар.

Прокурорите ползват в работата си правните програми на Апис.

Новопостъпилите преписки и дела се разпределят на принципа на случайността, в изпълнение на Заповед № ЛС-1372/06г. и следващите такива на Главния прокурор, като за целта е създаден и въведен в действие специален софтуерен продукт.

При проверката се установи, че в ОП-Ямбол не съществува специализирано звено за анализ на информацията. Възникналите проблеми по приложение на закона се решават за всеки конкретен случай. Анализ в ОП-Ямбол се прави само на данните събирани при провеждане на плановите ревизии.

Административният ръководител анализира и обобщава дейността на прокуратурата при изготвянето на годишните доклади и шестмесечните отчети.

3. Описване и съхраняване на веществените доказателства

Получените веществени доказателства в Окръжна прокуратура - Ямбол се съхраняват както в канцеларията на прокуратурата, така и в помещението, в което се съхранява архива. Води се книга за веществените доказателства,

4. Администриране на прокуратурата.

С цел подобряване организацията на работата в прокуратурата се изготвят и приемат годишни планове за дейността на прокуратурата.

В рамките на проверката бяха предоставени плановете за 2007г. и 2008г.

В изпълнения на разпорежданията на ВКП и Главния прокурор на РБългария, както и с цел подобряване организацията на работата по собствена инициатива, административният ръководител издава заповеди и разпореждания и контролира тяхното своевременно изпълнение.

Административният ръководител изпълнява функциите си по чл.140 от ЗСВ по организиране и ръководене дейността на прокуратурата много добре, но не участва пряко в осъществяване на прокурорска дейност. Това обстоятелство се констатира от предоставените справки от ОП – Ямбол за индивидуалната натовареност на прокурорите.

II. Проверка на организацията по образуването и движението на преписките в прокуратурата, на основание чл.54, ал.1, т.2 ЗСВ.

За района на ОП-Ямбол за 2007г. е работено по общо **257** преписки. От тях **221** новообразувани и **18** решени преписки, образувани в предходни периоди, по които са постъпили нови материали.

Решени са общо **240** преписки. От тях 33 са с постановление за **отказ** за образуване на досъдебно производство. Към момента на проверката **27** от тези откази не са били обжалвани, **6** са обжалвани, като **3** са потвърдени от АП-Бургас, **2** са отменени от АП-Бургас и по **един** няма произнасяне.

По 10 преписки са били образувани досъдебни производства. Логично е да се постави въпросът доколко ефективни са извършваните проверки от органите на полицията и дали прокуратурата в съдебния район е достатъчно ефективна в осъществяването на функциите си.

По компетентност са били изпратени общо **34** преписки.

Общо решени преписки по *инстанционни* решения на ОП по актове на РП и на актове на АП по актове на ОП са **163**. От тях потвърдени са били **128**, от които **109** отказа за образуване на досъдебно производство; отменени актове общо **35**, по **6** от които е било разпоредено образуване на досъдебно производство, а по **10** е разпоредено възлагане на допълнителна проверка на съответните първоинстанционни прокуратури.

Останали нерешени за 2007г. са общо **17** преписки.

Движението по преписките за спазване на сроковете се контролира от административния ръководител. При проверката се установи, че като цяло се спазват сроковете, които се дават за извършване на проверките и реда за удължаването им при необходимост. Създадено е много добро взаимодействие между прокурорите и служителите от ОДП-Ямбол.

III. Проверка на организацията по образуването и движението на досъдебните производства в ОП- Ямбол, на основание чл.54, ал.1, т.2 ЗСВ

През 2007г. в ОП-Ямбол са били *наблюдавани* общо **380** досъдебни производства, като образуваните от тях са **133**. От общия брой наблюдавани производства, разследваните от дознател са **193**, разследваните от следовател са **170** и от прокурор – **17**.

За 2007г. Ямболската окръжна прокуратура е решила **319** досъдебни производства. От тях:

- **213** са прекратени, от които **9** са обжалвани и **8** от тях са отменени;
- изпратени по компетентност са **44** ;
- спрени **13** досъдебни производства, образувани през 2007г., от които **4** срещу известен извършител;
- в ОС – Ямбол са внесени **49** прокурорски акта по приключилите досъдебни производства.

Беше изискана и представена от ОП – Ямбол справка за наблюдаваните досъдебни производства от прокурорите през 2008г., приложена към доклада. От справката е видно, че по някои досъдебни производства, приключили от органите по разследване в процесуалните срокове, наблюдаващите прокурори са се произнесли с актове непосредствено преди проверката на Инспектората към ВСС. *Сроковете на произнасяне в повечето случаи са над един месец, а има и случаи, при които произнасянето е шест месеца след получаването и разпределянето на досъдебното производство.*

АП Бургас и ВКП са отменили 5 постановления на ОП-Ямбол за прекратяване на наказателното производство за 2007г.. Към момента на проверката по 1 преписка има внесен обвинителен акт, по 3 от тях има постановление за прекратяване и 1 досъдебно производство е върнато за допълнително разследване.

Създадена е практика писмените указания спрямо разследващите органи в хода на досъдебното производство да се осъществява под формата на писма. Съгласно разпоредбата на чл.199НПК „В досъдебното производство прокурорът и разследващите органи се произнасят с постановления.”. Ето, защо считам, че указанията на прокурора към разследващия орган в досъдебното производство следва да бъдат давани с постановление, което да съдържа реквизитите посочени в чл.199, ал.2 НПК.

По време на проверката се установи, че прокурорите от ОП – Ямбол приключват досъдебни производства , които изпращат по компетентност на районните прокуратури, с писма. Липсват надлежно оформени постановления за частично прекратяване на наказателното производство. Лицата, срещу които са образувани наказателни производства за престъпления, подсъдни на окръжна прокуратура и лицата, на които са предявени обвинения в хода на разследването, не получават постановления за частично прекратяване на наказателното производство. Аналогично е положението и на пострадалите лица. С този начин на процедуране в нарушение на процесуалния закон, прокурорите от ОП – Ямбол съществено нарушават правата на страните в процеса и не изпълняват задължението си да се произнасят с мотивирани постановления .

Считам, че въпреки законовата рамка прокуратурата може да въведе изискване преписите от постановленията за частично прекратяване да бъдат изпращани не само на обвиняемите лица, но и на лицата срещу които има

образувани досъдебни производства. С факта на образуване на досъдебното производство срещу конкретно лице, независимо от това дали ще му бъде предявено обвинение се засягат редица негови права и законни интереси, поради което той има право да узнае кога и с какви мотиви прокуратурата е преценила, че следва да прекрати едно досъдебно производство.

При извършената проверка в АП – Бургас по отношение на движението на инстанционните преписки се установи, че прокурорите от низовите прокуратури, включително и на прокурори от Ямболския съдебен район, не изпълняват своевременно задължителните указания на по - горестоящите прокурори. Придвижването на жалбите, преписките и делата, както и на допълнително изискваните документи се осъществява в забава, като в много от случаите прокурорите от АП- Бургас изпращат по няколко напомнителни писма.

Забележка: Към доклада са приложени 2 справки за досъдебните производства, изготвени от ОП – Ямбол.

IV. Проверка по организацията на съдебния надзор, на основание чл.54, ал.1, т.2 ЗСВ

1.Наказателно - съдебен надзор.

През 2007г. прокурорите от ОП Ямбол са изготвили и внесли в ОС Ямбол **49** прокурорски акта, по които са образувани дела.

През 2007г. са били внесени в съда общо **34 обвинителни акта**.

Съотношението между прекратените /213/ и спрените /13/ наказателни производства , от една страна, и приключилите с прокурорски акт и внесени за разглеждане в съда /49/, от друга страна, показва слаба ефективност на разследването и непълноценно реализиране на функцията по ръководство и контрол на разследването от наблюдаващите прокурори.

Съдът е върнал на прокуратурата **3** обвинителни акта за допуснати съществени процесуални нарушения. Причините, довели до връщане на делата за допълнително разследване и отстраняване на съществени процесуални нарушения на база анализа на тези конкретни дела се обособяват в следното:

- непълно или неточно фактическо и правно формулиране на обвинението, както в постановлението за привличане на обвиняемия към наказателна отговорност в това му качество, така и при изготвяне на прокурорския акт, с което делото се внася в съда. *Пример за това е НОХД№2/07г. по описа на ОС Ямбол, пр.пр.40/06г. по описа на ОП Ямбол;*

- провеждане на наказателното производство или на отделни процесуално-следствени действия с участието на обвиняемия, без да му е била осигурена защита при наличието на изискване за задължителна такава. *Пример за*

това е НОХД№220/07г. по описа на ОС Ямбол, пр.пр.10/07г. по описа на ОП Ямбол;

- не запознаване на пострадалите или техните наследници с правата им тогава, когато органът на досъдебно производство е бил длъжен да стори това. *Пример за това е НОХД№217/07г. по описа на ОС Ямбол, пр.пр.15/07г. по описа на ОП Ямбол;*

ОП – Ямбол е изготвила самостоятелен анализ на всички прекратени и върнати от съда дела на прокуратурите в Ямболския съдебен район. Тази практика е полезна, тъй като дава възможност на всички прокурори да се запознаят с мотивите на съдебните състави и с допусканите съществени процесуални нарушения от органите на досъдебното производство.

Решени от съда дела по **обвинителни актове** през 2007г. са общо **39**. От които **29** с осъдителна присъда, **7** по реда на гл. XXVII от НПК/чл.371 и сл. НПК/, **4** със споразумение, **1** с оправдателна присъда и **2** с освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

ОП-Ямбол през 2007г. е внесла в ОС-Ямбол **10** предложения за решаване на делото със **споразумение**. Само едно предложение не е одобрено от съда и делото е върнато на прокурора. Съдът е отказал да одобри внесеното от прокурора споразумение за решаване на делото по реда на чл.381, и сл. НПК в следствие на предложени от него, но не приети от страните промени по реда на чл.382, ал.5 НПК, относно размера на определеното със споразумението наказание. *Пример за това е НОХД№ 114/07г. по описа на ОС Ямбол, пр.пр.12/07г. по описа на ОП Ямбол;*

ОС-Ямбол се е произнесъл по общо **5** внесени постановления от прокуратурата за освобождаване от **наказателна отговорност с налагане на административно наказание чл.78а НК**. От тях едно е върнато на прокуратурата два пъти за допълнително разследване и отстраняване на съществени процесуални нарушения:

- извършване на процесуално-следствени действия, в това число прилагане на допълнителни материали по делото след извършеното по него предявяване на разследването, без последващо ново предявяване на разследването, както на обвиняемите лица така и на пострадалите;

- внасяне на предложение по реда на чл.375 НПК за освобождаване от наказателно отговорност с налагане на административно наказание при условията на чл.78а НК, без същевременно да са налице убедителни доказателства за възстановяване на причинените от деянието имуществени вреди.

Няма оправдани лица по внесените постановления за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

През 2007г. в ОП-Ямбол е направила **16** искания пред съда за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража”. От тях съдът е уважил – **13** искания на прокуратурата, а **3** – са неуважените, като по едно от тях е постановено „домашен арест”. От неуважените искания на прокуратурата за вземане на мярка

за неотклонение „задържане под стража” **2** са протестирани и единият протест е уважен от по-горната съдебна инстанция. През 2007г. с мярка за неотклонение „задържане под стража” са били общо **14** лица, с мярка за неотклонение „домашен арест” – **1** лице. При извършване на проверката се констатира, че са спазени всички срокове, визирани в НПК, относно продължителността на мярката за неотклонение „задържане под стража” взета по отношение на задържаните лица.

2. Организация по изпълнение на наказанията

Прокурорският надзор е обхващал въпросите, свързани със зачитането на предварителното задържане на подсъдимия, ако е имало такова, въпросите свързани с определяне на режима за изпълнение на наказанието „лишаване от свобода”, както и срочността на привеждане в изпълнение на влезлите в сила присъди.

През 2007г. в ОП-Ямбол са получени за изпълнение общо **47** присъди и споразумения. От тях: доживотен затвор – **1**; лишаване от свобода – **27**; лишаване от права по чл.37, ал.1, т.6-10 НК – **15**; пробация – **4** и обществено порицание –**2**.

Всички са приведени за изпълнение в срок до 5 дни от получаването им.

За 2007г. няма останали неприведени за изпълнение присъди и споразумения.

В прокуратурата е налице добра организация по изпълнение на наказанията.

През 2007г. в ОП-Ямбол няма случай на незаконосъобразно приведени в изпълнение присъди, поради изтекъл срок на наказанието покрито от предварителното задържане или поради несвоевременно прилагане на чл.375а НПК, както и задържани осъдени на лишаване от свобода над срока на присъдата.

В ОП-Ямбол през 2007г. няма постановени прокурорски актове за отлагане изпълнението на наложено наказание лишаване от свобода по реда на чл.415 НПК.

Не са изготвяни предложения за прекъсване на изпълнението на наказанието лишаване от свобода и за условно-предсрочно освобождаване.

3. Гражданско-съдебен надзор.

През 2007г. прокурорите от ОП-Ямбол са предявили общо **2** иска. Единият с правно основание чл.275, ал.1 от ГПК вр. чл.275, ал.1 ГПК вр. чл.5 ЗЛС, а другият – чл.5 ЗК.

И двата иска са разгледани от Окръжен съд Ямбол и са уважени с влезли в сила съдебни решения.

През 2007г. прокурорите от ОП-Ямбол са участвали общо в **28** първоинстанционни граждански дела.

През 2007г. прокурорите от ОП Ямбол са участвали общо в **16** въззивни граждански дела, **2** от които по ЗОДОВ.

През 2007г. ОП Ямбол е изготвила **6** уведомления по реда на Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност /ЗОПДИППД/, които до края на 2007г. не са били разгледани.

4.Административно-съдебен надзор.

Със заповед на адм.ръководител на ОП-Ямбол е създаден административен отдел. За работата на този отдел са определени двама прокурори.

През 2007г. прокурорите от ОП-Ямбол са участвали в **197** административни дела, от тях решените са **194**, като общият брой на съдебните заседания е **255**. От административните дела първоинстанционни са били **77**. Прокурорите са участвали по указание на Главния прокурор в общо **10** дела, които са представлявали важен държавен и обществен интерес.

Прокурорите са участвали по тяхна лична преценка в **1** дело, а по закон – **66** дела. Тези данни се отнасят за делата, разглеждани от административните съдилища по реда на АПК, тъй като в административните дела пред ОС-Ямбол участието на прокурор във всички случаи е задължително.

Анализът на натовареността на прокурорите, работещи по този надзор, налага извода, че тези двама прокурори са напълно достатъчни да осигурят административните дела в Административен съд Ямбол и останалите административни дела на производство пред ОС-Ямбол.

Въз основа на извършената проверка се налагат следните констатации и препоръки:

КОНСТАТАЦИИ:

1. Проверката констатира, че проверяваната прокуратура се администрира много добре. Всички деловодни книги и регистри са водени редовно и съгласно изискванията на Правилника за организацията и дейността на администрацията на прокуратурата на Р България и съответните указания на Върховна касационна прокуратура.

2. Липсва въведена цялостна деловодна електронна програма, което затруднява своевременното обработване на информацията, воденето на статистиката и аналитичната дейност в прокуратурата.

3. Дейността по ръководство и надзор върху разследването е осъществявана от всички прокурори от окръжната прокуратура с изключение на административния ръководител.

4. Данните за следствения и наказателно-съдебния надзор дават основание да се направи извод за ниското ниво на натовареност на прокурорите и на окръжната прокуратура като цяло. Щатната обезпеченост на прокуратурата е по-голяма от необходимата.

5. В ОП-Ямбол е създадена практика писмените указания спрямо разследващите органи в хода на досъдебното производство да се осъществява

под формата на писма. Съгласно разпоредбата на чл.199НПК „В досъдебното производство прокурорът и разследващите органи се произнасят с постановления.”. Ето, защо считам, че указанията на прокурора към разследващия орган в досъдебното производство следва да бъдат давани с постановление, което да съдържа реквизитите посочени в чл.199, ал.2 НПК.

6. Въпреки голямата щатна обезпеченост на прокурорите в ОП – Ямбол и ниската индивидуална натовареност се допуска прокурорите да се произнасят по приключили досъдебни производства след изтичането на едномесечния срок.

7. По време на проверката се установи, че прокурорите от ОП – Ямбол приключват досъдебни производства , които изпращат по компетентност на районните прокуратури, с писма. Липсват надлежно оформени постановления за частично прекратяване на наказателното производство. Лицата, срещу които са образувани наказателни производства за престъпления, подсъдни на окръжна прокуратура и лицата, на които са предявени обвинения в хода на разследването , не получават постановления за частично прекратяване на наказателното производство. Аналогично е положението и на пострадалите лица. С този начин на процедуране в нарушение на процесуалния закон, прокурорите от ОП – Ямбол съществено нарушават правата на страните в процеса и не изпълняват задължението си да се произнасят с мотивирани постановления .

8. При извършената проверка в ОП – Бургас по отношение на движението на инстанционните преписки се установи, че прокурорите от низовите прокуратури, включително и на прокурори от Ямболския съдебен район, не изпълняват своевременно задължителните указания на по - горестоящите прокурори.

9. Съотношението между решените преписки /240/ и тези от тях, приключили с постановление за образуване на досъдебно производство /10/, както и съотношението между прекратените /213/ и спрените /14/ наказателни производства , от една страна и приключилите с прокурорски акт и внесени за разглеждане в съда /49/, от друга страна, показва слаба ефективност на разследването и непълноценно реализиране на функцията по ръководство и контрол на разследването от наблюдаващите прокурори.

10. Анализите на причините, довели до прекратяване на наказателните производства от съда и връщането на досъдебните производства на прокуратурата са положителна практика и могат да имат превантивен ефект върху органите на досъдебното производство.

ПРЕПОРЪКИ:

- 1. Да се осигури въвеждането на единни унифицирани деловодни софтуерни продукти.*
- 2. Да се контролира спазването на процесуалните срокове при произнасянето на прокурорите по приключилите досъдебни производства.*
- 3. Да се въведе задължение в ОП-Ямбол писмените указания на прокурора към разследващия орган в досъдебното производство да бъдат давани с постановление, което да съдържа реквизитите посочени в чл.199, ал.2 НПК.*
- 4. Да се изготвят постановления за частично прекратяване на наказателното производство, като преписи от тях да бъдат изпращани не само на обвиняемите лица, но и на лицата срещу които има образувани досъдебни производства.*
- 5. Да се предвидят административни мерки за преодоляване на забавата на прокурорите при изпълнение на задължителните указания на погорестоящите прокурори.*
- 6. Да се предвидят мерки за повишаване ефективността на следствия надзор и подобряване координацията между прокуратурата и органите на разследване.*

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ДОКЛАДА:

1. Заповед № 33/ 2008г. На Главния инспектор.
2. План за дейността на Ямболската окръжна прокуратура за 2008г.
3. Справка преписки по следствен надзор за 2007г.
4. Справка за решени преписки с постановления за отказ за образуване на наказателно производство за 2007г.
5. Справка за досъдебното производство през 2007г. и за индивидуалната натовареност на прокурорите.
6. Справка за отменените постановления за прекратяване на ОП – Ямбол от ОП – Бургас за 2007г.

7. Справка в табличен вид на наблюдаваните досъдебни производства от ОП – Ямбол през 2008г.

8. Справка за спрените досъдебни производства.

9. Справка за внесените прокурорски актове в съда.

10. Справка за индивидуалната натовареност на прокурорите от ОП – Ямбол в наказателно-съдебния надзор.

11. Анализ на ОП- Ямбол за причините, довели до прекратяване на съдебните производства от съда с последица връщане на делото на прокурора за допълнително разследване и за причините, довели до оправдаване на лица, предадени на съд с акт на прокурор в периода 01.01.2007г. до 30.09.2007г.

12. Справка по раздел III „Наказателно-съдебен надзор” т.1.1 по Плана за работа на Окръжна прокуратура – Ямбол за първото тримесечие на 2008г.

ИЗГОТВИЛ ДОКЛАДА

ИНСПЕКТОР:

АНИТА МИХАЙЛОВА